

Lista sprawdzająca dla wydatków związanych z paliwami kopalnymi

Wprowadzenie: Komisja Europejska w stanowisku z 9 września 2024 r. uznaje konieczność stosowania niektórych rodzajów maszyn lub urządzeń, które nadal opierają się na spalaniu paliw kopalnych i nie mają jeszcze dostępnej alternatywy o obniżonej albo zerowej emisyjności, w celu realizacji projektów, które przyczyniają się do osiągnięcia celów szczegółowych programów. Aby zapewnić osiągnięcie ogólnych celów funduszy, w tym ich celów szczegółowych związanych z MŚP, przystosowaniem się do zmiany klimatu oraz gospodarką wodną i odpadami, przedstawiono następującą interpretację art. 7 ust. 1 lit. h Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1058 z 24 czerwca 2021 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności (Rozporządzenie w sprawie EFRR/FS):

- Bez uszczerbku dla art. 7 ust. 1 lit. h) ppkt (i)–(iii) i ust. 2–4 Rozporządzenia w sprawie EFRR/FS, wsparcie z EFRR/FS/JTF na inwestycje w maszyny lub urządzenia zasilane poprzez spalanie paliw kopalnych mogą być uznane za kwalifikowalne **tylko wtedy, gdy nie istnieje realna alternatywna technologia**.
- **Obowiązkiem państw członkowskich będzie** zapewnienie spełnienia tego warunku.

Podejście to ma na celu zrównoważenie potrzeby ochrony środowiska z praktycznymi wymogami wdrażania funduszy polityki spójności.

Na potrzeby wdrażania instrumentów finansowych ze środków UE przez **realną alternatywną technologię** rozumie się istniejące, dostępne i osiągalne oraz możliwe do zastosowania w danym przypadku rozwiązanie nie przewidujące spalania paliw kopalnych, które prowadzi do osiągnięcia założonego celu i skutku gospodarczego w związku z realizacją finansowanego zamierzenia inwestycyjnego, z uwzględnieniem dostępnych dla przedsiębiorcy źródeł jego finansowania.

Partner finansujący, na etapie oceny wniosków o finansowanie, zobowiązany będzie do weryfikacji przedsięwzięcia z punktu widzenia wyłączeń wskazanych w Art. 7 Rozporządzenia w sprawie EFRR/FS i ww. stanowiska KE. W tym celu wykorzystana może być poniższa lista sprawdzająca.

Lp.	Zagadnienie podlegające ocenie	TAK	NIE	Uzasadnienie Ostatecznego Odbiorcy (OO)	Ocena Partnera Finansującego (PF) ¹
1.	Czy bezpośrednim celem inwestycji końcowej jest produkcja, przetwarzanie, transport, dystrybucja, magazynowanie lub spalanie paliw kopalnych? <i>(odpowiedź twierdząca eliminuje projekt z dalszego procedowania; dalsza analiza nie jest wymagana)</i>			N/D (tylko ocena PF)	PF powinien ocenić zagadnienie i tą ocenę uzasadnić odwołując się do konkretnych zapisów składanej przez OO dokumentacji
2.	Jakie jest ogólne przeznaczenie pożyczki (wskazać typ projektu wg. Metryki Instrumentu Finansowego i cele, które mają być osiągnięte poprzez jego realizację)?			N/D (tylko ocena PF)	PF powinien określić odwołując się do konkretnych zapisów składanej przez OO dokumentacji
3.	Czy zaplanowane przez OO wydatki obejmują zakup urządzeń lub maszyn (w tym pojazdów specjalistycznych ² , maszyn budowlanych), które będą funkcjonować w oparciu o spalanie paliw kopalnych?			N/D (tylko ocena PF)	PF powinien zweryfikować zaplanowane w ramach inwestycji wydatki. Jeśli obejmują one zakup urządzeń lub maszyn (w tym pojazdów specjalistycznych, maszyn budowlanych) funkcjonujących w oparciu o spalanie paliw kopalnych, powinien je szczegółowo przeanalizować w zakresie określonym w punktach 3.1 – 3.8 poniżej.
3.1	Czy opisano zakres wykorzystywania urządzeń lub maszyn (w tym pojazdów specjalistycznych, maszyn budowlanych), wskazanych w pkt 3 i czy uzasadniono konieczność ich zakupu z punktu widzenia osiągnięcia celu inwestycji ?			OO dokładnie określa zakres wykorzystania każdego urządzenia i maszyny w ramach inwestycji końcowej oraz przedstawia uzasadnienie konieczności ich zakupu.	Ocena PF odnosząca się do uzasadnienia/informacji oraz dostarczonej/wymaganej od OO dokumentacji
3.2	Czy planowana do nabycia maszyna/urządzenie, która będzie funkcjonować w oparciu o spalanie paliw kopalnych, posiada zamiennik będący realną alternatywną technologią o niezbędnej funkcjonalności, parametrach i mocy?			OO powinien wyszczególnić każdą maszynę/urządzenie planowane do sfinansowania w ramach inwestycji oraz ocenić, czy dla każdej/każdego z nich występuje realna alternatywna technologia, o niezbędnej funkcjonalności parametrach i mocy. Każdą taką ocenę powinien uzasadnić.	Ocena PF

¹ Wszędzie tam, gdzie mowa jest o ocenie PF, odbywać się ona powinna nie tylko w oparciu o dokumenty dostarczone przez OO /wymagane przez PF oraz informacje pozyskane od OO, ale także w oparciu o własną analizę sytuacji.

² Rozumienie pojazdu specjalistycznego powinno być zgodne z treścią i wykładnią przepisów Prawa o ruchu drogowym, z uwzględnieniem jego planowanego zastosowania/przeznaczenia w przedsiębiorstwie.

3.3	Czy zamiennik wskazany w pkt. 3.2 jest dostępny w czasie umożliwiającym realizację projektu wg. założeń przyjętych przez OO?			<i>OO powinien odnieść się do każdej wymienionej w pkt 3.2 maszyny/urządzenia i ocenić ich dostępność w kontekście harmonogramu realizacji inwestycji.</i>	<i>Ocena PF</i>
3.4	Czy zamiennik wskazany w pkt 3.2 gwarantuje ciągłość działania oraz stałą, porównywalną wydajność procesową pracy, która jest konieczna w działalności danego podmiotu lub jest celem realizacji inwestycji końcowej lub umożliwia osiągnięcie założonego celu w zakresie nie mniejszym niż z wykorzystaniem technologii opartych na spalaniu paliw kopalnych?			<i>OO powinien odnieść się do każdej wymienionej w pkt 3.2 maszyny/urządzenia i ocenić możliwość jej zastosowania w ramach inwestycji w kontekście ciągłości jej działania, wydajności, celu projektu i możliwości osiągnięcia założonego celu inwestycji.</i>	<i>Ocena PF</i>
3.5	Czy infrastruktura umożliwiająca szybkie ładowanie/tankowanie zamiennika, o którym mowa w pkt 3.2 jest wymagana dla ich efektywnego wykorzystania i jest dostępna w miejscu realizacji inwestycji/wykorzystania?			<i>OO powinien odnieść się do każdej wymienionej w pkt 3.2 maszyny/urządzenia i ocenić konieczność wykorzystania oraz dostępność odpowiedniej infrastruktury do ładowania.</i>	<i>Ocena PF</i>
3.6	Czy zakup zamiennika, o którym mowa w pkt 3.2 wymuszałby dodatkowe działania, o znacznym i niewspółmiernym koszcie, np. związane z koniecznością dostosowania infrastruktury technicznej OO w celu zapewnienia jej kompatybilności z tym zamiennikiem oraz jednocześnie (jeśli dotyczy) z posiadanymi już rozwiązaniami wykorzystującymi paliwa kopalne?			<i>OO powinien odnieść się do każdej wymienionej w pkt 3.2 maszyny/urządzenia i ocenić czy konieczne byłyby takie dodatkowe działania.</i>	<i>Ocena PF</i>
3.7	Czy koszt nabycia zamiennika, o którym mowa w pkt 3.2 i jego użytkowania / eksploatacji w okresie najbliższych 2 lat przekroczy odpowiednie koszty maszyny/urządzenia zasilanego paliwem kopalnym?			<i>OO powinien przeprowadzić i udokumentować rozeznanie rynku³ wśród maszyn/urządzeń zasilanych alternatywnie, które mogłyby stanowić zamiennik dla przewidzianych do finansowania w projekcie maszyn/urządzeń.</i>	<i>Ocena PF</i>
3.8	Czy dla zamiennika wskazanego w pkt 3.2, dostępny jest serwis (o warunkach i zakresie usług zbliżonych do			<i>OO powinien odnieść się do każdej wymienionej w pkt 3.2 maszyny/urządzenia i wskazać, czy na</i>	<i>Ocena PF</i>

³ Wszędzie tam, gdzie jest mowa o rozeznaniu rynku, rozumie się przez to przeprowadzenie działań, po których pozostanie ślad audytowy (np. wydruki ze stron internetowych/pozyskane informacje handlowe/oferty), potwierdzający weryfikację w ramach 3 dostępnych źródeł/ofert lub w ramach dostępnych w ogóle źródeł/ofert.

	serwisu maszyn i urządzeń, które funkcjonują w oparciu o spalanie paliw kopalnych) wykonujący co najmniej: przeglądy, diagnozowanie, naprawy, zgodnie z wytycznymi producenta, umożliwiające niezakłóconą pracę i wykorzystanie urządzenia/maszyny zgodnie z planowanym przez OO przeznaczeniem.			teren kraju istnieje serwis, który wykonuje co najmniej: przeglądy, diagnozowanie, naprawy, zgodnie z wytycznymi producenta, umożliwiające niezakłóconą pracę i wykorzystanie urządzenia/maszyny zgodnie z planowanym przez O.O przeznaczeniem.	
4.	Czy zaplanowane przez OO wydatki obejmują zakup środków transportu? (UWAGA: w przypadku projektów w ramach FEPW Metryka Produktu Finansowego przewiduje dodatkowe warunki dot. pojazdów przeznaczonych do transportu drogowego, które należy uwzględnić przy ocenie)			Jeśli dotyczy, OO powinien - wymienić wszystkie środki transportu zaplanowane do sfinansowania z pożyczki, - szczegółowo odpowiedzieć na właściwe pytania w punktach 4.1 – 4.7 poniżej	PF powinien zweryfikować zaplanowane w ramach inwestycji wydatki. Jeśli obejmują one zakup środków transportu powinien szczegółowo odpowiedzieć na właściwe pytania w punktach 4.1 – 4.7 poniżej
4.1	Czy zaplanowane przez OO wydatki obejmują zakup: 1) ekologicznie czystych pojazdów zdefiniowanych w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/33/WE do celów publicznych lub, 2) pojazdów, statków powietrznych i jednostek pływających zaprojektowanych i zbudowanych lub przystosowanych do użytku przez służby ochrony ludności i straż pożarną?			Jeśli dotyczy, OO powinien wymienić te pojazdy i wykazać, że spełniają one wymogi określone odpowiednio w pkt. 1) oraz 2).	Weryfikacja PF.
4.2	Czy inwestycja końcowa obejmuje zakup środka transportu napędzanego paliwami kopalnymi, innego niż określone w pkt. 4.1?			Jeśli dotyczy, OO powinien - wymienić wszystkie te środki transportu, - szczegółowo odpowiedzieć na pytania w punktach 4.3 – 4.7 poniżej	Ocena PF
4.3	Czy opisano zakres wykorzystywania środka transportu wskazanego w pkt 4.2 i czy uzasadniono konieczność jego zakupu z punktu widzenia osiągnięcia celu inwestycji końcowej ?			OO dokładnie określa cel wykorzystania środka transportu w inwestycji końcowej oraz przedstawia uzasadnienie konieczności jego zakupu.	Ocena PF
4.4	Czy planowany do nabycia środków transportu, wskazany w pkt. 4.2, posiada zamiennik będący realną alternatywną technologią o niezbędnej funkcjonalności,			OO powinien wyszczególnić każdy środek transportu, wskazany w pkt 4.2, oraz:	Ocena PF

	parametrach i mocy i czy zamiennik ten jest dostępny w czasie umożliwiającym realizację inwestycji końcowej wg założeń przyjętych przez OO?			• ocenić czy dla każdego z nich występuje realna alternatywna technologia, o niezbędnej funkcjonalności parametrach i mocy, • ocenić ich dostępność w kontekście harmonogramu realizacji inwestycji. <i>Każda taką ocenę powinien uzasadnić.</i>	
4.5	Czy na obszarze, na którym wykorzystywany będzie zamiennik wskazany w pkt. 4.4 istnieje i jest dostępna wystarczająca infrastruktura umożliwiająca ładowanie/tankowanie pojazdów w sposób zapewniający niezakłóconą pracę i wykorzystanie pojazdu zgodnie z planowanym przez OO przeznaczeniem biznesowym?			OO powinien określić dostępność infrastruktury do ładowania/ tankowania, spełniającej wskazane obok kryteria.	Ocena PF
4.6	Czy koszt nabycia zamiennika wskazanego w pkt 4.4 i jego użytkowania / eksploatacji w okresie najbliższych 2 lat przekroczy odpowiednie koszty środka transportu zasilanego paliwem kopalnym?			OO powinien przeprowadzić i udokumentować rozeznanie rynku wśród środków transportu zasilanych alternatywnie, które mogłyby stanowić zamiennik dla przewidzianych do finansowania w projekcie.	Ocena PF
4.7	Czy dla zamiennika wskazanego w pkt. 4.4 dostępny jest serwis (o warunkach i zakresie usług zbliżonych do serwisu środków transportu, które są napędzane paliwami kopalnymi), wykonujący co najmniej: przeglądy, diagnozowanie, naprawy, zgodnie z wytycznymi producenta, umożliwiające niezakłóconą pracę i wykorzystanie środka transportu zgodnie z planowanym przez OO przeznaczeniem.			OO powinien odnieść się do każdego wymienionego w pkt 4.4 zamiennika i wskazać, czy na terenie kraju istnieje serwis, który wykonuje co najmniej: przeglądy, diagnozowanie, naprawy, zgodnie z wytycznymi producenta, umożliwiające niezakłóconą pracę i wykorzystanie środka transportu zgodnie z planowanym przez OO przeznaczeniem	Ocena PF

PF podejmuje decyzję dotyczącą finansowania wydatków dotyczących maszyn/urządzeń/pojazdów wykorzystujących spalanie paliw kopalnych na podstawie całokształtu odpowiedzi na poszczególne pytania (o ile odpowiedzi na pytania o charakterze dopuszczającym nie eliminują wydatków z możliwości finansowania).